

НАСОКИ (ЕС) 2016/1994 НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА**от 4 ноември 2016 година****относно подхода за признаването на институционалните защитни схеми за пруденциални цели от националните компетентни органи съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ЕЦБ/2016/38)**

УПРАВИТЕЛНИЯТ СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 г. за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции ⁽¹⁾, и по-специално член 6, параграф 1 и член 6, параграф 5, буква а) от него,като взе предвид Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 ⁽²⁾, и по-специално член 113, параграф 7 от него,

като има предвид, че:

- (1) Съгласно член 113, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013 институционална защитна схема (ИЗС) е договорно или нормативно установено споразумение във връзка със задълженията, което защитава институциите, които участват в него, и осигурява тяхната ликвидност и платежоспособност, когато е необходимо, за да се избегне несъстоятелност. По силата на тази разпоредба, ако са изпълнени определени условия, предвидени в Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи могат да освобождават членовете на ИЗС от прилагането на избрани пруденциални изисквания или да им разрешават определени освобождавания.
- (2) Европейската централна банка (ЕЦБ) в качеството си на компетентния орган в рамките на единния надзорен механизъм (ЕНМ) за пруденциалния надзор върху кредитните институции, които са класифицирани като значими, отговаря за оценяването на исканията, подадени от тези институции.
- (3) Условията, съгласно които ИЗС се оценяват за пруденциални цели, са закрепени в член 113, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013. С този регламент на компетентните органи се предоставя известна преценка при изготвянето на надзорната оценка, която е необходима, за да се установи дали условията са изпълнени. С цел да осигури съгласуваност, ефективност и прозрачност, ЕЦБ прибави нова глава в „Ръководството на ЕЦБ относно правата на избор и преценка, предвидени в правото на Съюза“ относно подхода за признаването на институционалните защитни схеми (ИЗС) за пруденциални цели ⁽³⁾, в която се уточнява как ЕЦБ ще оценява дали горепосочените условия са изпълнени от ИЗС и членовете им.
- (4) ЕЦБ отговаря за ефективното и последователно функциониране на ЕНМ и като част от надзорните си задачи трябва да осигури последователността на резултатите от надзора. В този контекст ЕЦБ приема насоки, чиито адресати са националните компетентни органи (НКО), в съответствие с които да се изпълняват надзорните задачи и да се приемат надзорни решения по отношение на по-малко значимите институции.
- (5) Тъй като ИЗС могат да се състоят от значими и по-малко значими институции, е важно да се осигури последователното третиране на членовете им в целия ЕНМ, за да се стимулира последователност при решенията, приемани от ЕЦБ и НКО. За ИЗС, чиито членове са както значими, така и по-малко значими кредитни институции, е особено важно ЕЦБ, която отговаря за пруденциалния надзор върху значимите институции, и НКО, които отговарят за надзора върху по-малко значимите институции, да използват едни и същи спецификации при извършването на оценката за допустимост. Използването на едни и същи спецификации от НКО е необходимо и при оценката на ИЗС, които се състоят единствено от по-малко значими институции, тъй като съставът на ИЗС, както и класификацията на членовете им като значими и по-малко значими могат да се променят във времето,

⁽¹⁾ ОВ L 287, 29.10.2013 г., стр. 63.⁽²⁾ ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1.⁽³⁾ Тази глава от ръководството беше приета през юли 2016 г. Консолидираната версия на „Ръководството на ЕЦБ относно правата на избор и преценка, предвидени в правото на Съюза“ е достъпна на уебсайта на банковия надзор на ЕЦБ www.bankingsupervision.europa.eu.

ПРИЕ НАСТОЯЩИТЕ НАСОКИ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Обхват

Настоящите насоки уреждат спецификациите, съгласно които се извършва оценката на това дали ИЗС и членовете им отговарят на изискванията, закрепени в член 113, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013, за да се установи дали на отделните институции може да бъде предоставено разрешение по смисъла на същия член. НКО прилагат спецификациите по отношение на по-малко значимите институции.

Член 2

Определения

За целите на настоящите насоки се прилагат определенията в Регламент (ЕС) № 575/2013, Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, Регламент (ЕС) № 1024/2013 и Регламент (ЕС) № 468/2014 на Европейската централна банка ⁽²⁾.

ГЛАВА II

СПЕЦИФИКАЦИИ ЗА ОЦЕНКАТА СЪГЛАСНО ЧЛЕН 113, ПАРАГРАФ 7 ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 575/2013

Член 3

Член 113, параграф 7, буква а) във връзка с член 113, параграф 6, букви а) и г) от Регламент (ЕС) № 575/2013: оценка на пруденциалния статут и седалището

Съгласно член 113, параграф 7, буква а) във връзка с член 113, параграф 6, букви а) и г) от Регламент (ЕС) № 575/2013, когато правят оценка на пруденциалния статут и на седалището на контрагента, НКО вземат предвид дали:

- а) контрагентът е институция, финансова институция или предприятие за спомагателни услуги, по отношение на които се прилагат подходящи пруденциални изисквания;
- б) контрагентът, който иска разрешението, е установен в същата държава членка.

Член 4

Член 113, параграф 7, буква а) във връзка с член 113, параграф 6, буква д) от Регламент (ЕС) № 575/2013: бързо прехвърляне на собствен капитал или изплащане на задължения от контрагента към членовете

Когато правят оценка на това дали са налице настоящи или бъдещи съществени практически или правни пречки за бързото прехвърляне на собствен капитал или изплащането на задължения от контрагента към членовете съгласно член 113, параграф 7, буква а) във връзка с член 113, параграф 6, буква д) от Регламент (ЕС) № 575/2013, НКО вземат предвид дали:

- а) акционерната или правната структура на членовете би могла да затрудни прехвърлянето на собствен капитал или изплащането на задължения;
- б) формалният процес за вземане на решения във връзка с прехвърлянето на собствен капитал между членовете осигурява бързи прехвърляния;
- в) уставите на членовете, споразуменията между акционерите или други известни споразумения съдържат разпоредби, които биха могли да попречат на прехвърлянето на собствен капитал или изплащането на задължения от контрагента;

⁽¹⁾ Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 468/2014 на Европейската централна банка от 16 април 2014 година за създаване на рамката за сътрудничество в единния надзорен механизъм между Европейската централна банка и националните компетентни органи и с определените на национално равнище органи (Рамков регламент за ЕНМ) (ЕЦБ/2014/17) (ОВ L 141, 14.5.2014 г., стр. 1).

- г) е имало сериозни затруднения с управлението или проблеми с корпоративното управление, свързани с членовете, които биха могли да имат отрицателно въздействие върху бързото прехвърляне на собствен капитал или изплащането на задължения;
- д) трети лица ⁽¹⁾ могат да упражняват контрол върху бързото прехвърляне на собствен капитал или изплащането на задължения или да ги предотвратяват;
- е) са налице данни от миналото относно капиталовите потоци между членовете, които демонстрират способността за бързо прехвърляне на капитал или за изплащане на задължения.

За ключова се счита посредническата роля на ИЗС при управлението на кризи и отговорността ѝ да предоставя капитал, за да помага на проблемни членове.

Член 5

Член 113, параграф 7, буква б) от Регламент (ЕС) № 575/2013: способност на ИЗС да осигури необходимата подкрепа по поетите задължения

Когато правят оценка на това дали са налице споразумения, с които се гарантира, че ИЗС може да осигури подкрепата, която е поела задължение да предостави, чрез средства, които са налични по всяко време, съгласно член 113, параграф 7, буква б) от Регламент (ЕС) № 575/2013, НКО вземат предвид дали:

- а) споразуменията включват широк спектър от мерки, процеси и механизми, които изграждат рамката, съгласно която действа ИЗС. Тази рамка следва да се състои от поредица възможни действия, от не толкова инвазивни до по-съществени мерки, включително пряка капиталова и ликвидна подкрепа, които са пропорционални на рисковаността на институцията бенефициер и на сериозността на финансовите ѝ затруднения. Тази подкрепа може да бъде поставена в зависимост от изпълнението на условия, например институцията да прилага някои мерки за възстановяване и реструктуриране;
- б) управленската структура на ИЗС и процесът за вземане на решения относно мерките за подкрепа позволяват подкрепата да бъде предоставена своевременно;
- в) съществува ясно задължение да се предостави подкрепа, когато въпреки предходно наблюдение на рисковете и мерките за ранна намеса членът е неплатежоспособен или неликвиден или е вероятно да стане неплатежоспособен или неликвиден, и да се гарантира, че членовете ѝ спазват съответните регулаторни изисквания за собствен капитал и ликвидност;
- г) ИЗС провежда стрес тестове периодично, за да даде количествен израз на евентуалните мерки за капиталова и ликвидна подкрепа;
- д) капацитетът на ИЗС да поема риск (който се състои от внесен капитал, евентуални последващи вноски и сравними задължения) е достатъчен, за да покрие евентуални мерки за подкрепа, взети по отношение на членовете ѝ;
- е) е създаден фонд от предварителни вноски, за да се осигури, че ИЗС разполага с налични средства за мерките за подкрепа, и
 - i) вноските в този фонд следват ясно определена рамка,
 - ii) средствата се инвестират само в ликвидни и сигурни активи, които могат да бъдат реализирани по всяко време и чиято стойност не зависи от платежоспособността и ликвидната позиция на членовете и дъщерните им предприятия,
 - iii) резултатите от стрес тестовете на ИЗС са взети предвид при определянето на минималния целеви размер на фонда от предварителни вноски,
 - iv) налице е адекватна долна граница/минимален размер за фонда от предварителни вноски, за да се осигури бързата наличност на средства.

ИЗС могат да бъдат признати за схеми за гарантиране на депозитите съгласно Директива 2014/49/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ и може да им бъде разрешено според условията, предвидени в съответното национално право, да използват наличните финансови средства за алтернативни мерки с цел предотвратяването на неизпълнение на задълженията от страна на кредитна институция. В този случай НКО вземат предвид наличните финансови средства, когато правят оценка на наличността на средства за предоставяне на подкрепа, като отчитат различните цели на ИЗС, чиято цел е да защитават членовете си, и на схемите за гарантиране на депозити, чиято основна задача е да защитават вложителите от последиците от неплатежоспособността на кредитна институция.

⁽¹⁾ Трето лице е всяко лице, което не е предприятие майка, дъщерно предприятие, член на орган за вземане на решения или акционер на член.

⁽²⁾ Директива 2014/49/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно схемите за гарантиране на депозити (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 149).

Член 6

Член 113, параграф 7, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013: системи на ИЗС за наблюдение и класификация на риска

Съгласно член 113, параграф 7, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013 ИЗС трябва да разполага с подходящи и еднообразно установени системи за наблюдение и класификация на риска, които осигуряват пълен преглед на рисковата ситуация на отделните членове и на ИЗС като цяло, със съответните възможности за намеса, като съгласно член 178, параграф 1 от същия регламент посредством тези системи трябва да се наблюдават по подходящ начин експозициите в неизпълнение. Когато правят оценка на изпълнението на това условие, НКО вземат предвид дали:

- а) членовете на ИЗС са длъжни да предоставят периодично на главния ръководен орган на ИЗС актуални данни относно рисковата си ситуация, включително информация относно собствения си капитал и капиталовите изисквания;
- б) съществуват съответстващи подходящи информационни потоци и информационни системи;
- в) главният ръководен орган установява еднообразни стандарти и методологии по отношение на рамката за управление на риска, които следва да се прилагат от членовете;
- г) за целите на наблюдението и класификацията на риска от ИЗС има общо определение на рисковете, едни и същи рискови категории се наблюдават за всички членове и за да се даде количествен израз на рисковете, се използва едно и също ниво на доверие и един и същ времеви хоризонт;
- д) системите на ИЗС за наблюдение и класификация на рисковете класифицират членовете според рисковата им ситуация, т.е. ИЗС определя различни категории, в които разпределя членовете си, за да е възможна ранната намеса;
- е) ИЗС може да повлияе върху рисковата ситуация на членовете си, като издава инструкции, препоръки и т.н. до тях, например за да ограничи някои дейности или за да изиска намаляването на някои рискове.

Член 7

Член 113, параграф 7, буква г) от Регламент (ЕС) № 575/2013: собствен преглед на риска на ИЗС

Когато правят оценка на това дали ИЗС извършва собствен преглед на риска, резултатите от който се предоставят на отделните членове, в съответствие с член 113, параграф 7, буква г) от Регламент (ЕС) № 575/2013, НКО вземат предвид дали:

- а) ИЗС оценява периодично рисковете и уязвимите точки на сектора, към който принадлежи членът;
- б) резултатите от прегледа на риска се обобщават в доклад или в друг документ и се предоставят на съответните органи за вземане на решения на ИЗС и/или на членовете в кратък срок, след като са финализирани;
- в) членовете са уведомени за рисковата си класификация от ИЗС съгласно член 113, параграф 7, буква в).

Член 8

Член 113, параграф 7, буква д) от Регламент (ЕС) № 575/2013: консолидиран или обобщен отчет на ИЗС

Съгласно член 113, параграф 7, буква д) от Регламент (ЕС) № 575/2013 ИЗС изготвя и публикува веднъж годишно по отношение на институционалната защитна схема като цяло или консолидиран отчет, включващ счетоводен баланс, отчет за приходите и разходите, отчет за финансовото състояние и отчет за риска, или отчет, включващ обобщен счетоводен баланс, обобщен отчет за приходите и разходите, отчет за финансовото състояние и отчет за риска. Когато правят оценка на изпълнението на това условие, НКО вземат предвид дали:

- а) консолидираният или обобщеният отчет е одитиран от независим външен одитор въз основа на съответната счетоводна рамка или метода на обобщение, ако е приложим;
- б) външният одитор трябва да предостави становище;

- в) всички членове на ИЗС и дъщерните предприятия, посредническите структури като холдинги, и лицето, което управлява самата ИЗС (ако е юридическо лице), са включени в обхвата на консолидацията/обобщаването;
- г) в случаите, когато ИЗС изготвя отчет, който се състои от обобщен баланс и обобщен отчет за приходите и разходите, методът на обобщаване може да осигури премахването на всички вътрешногрупови експозиции.

Член 9

Член 113, параграф 7, буква е) от Регламент (ЕС) № 575/2013: предизвестие при напускане на член

НКО проверяват дали договорните или нормативно установените споразумения включват разпоредба, която задължава членовете на ИЗС да отправят предизвестие от поне 24 месеца, ако желаят да напуснат схемата.

Член 10

Член 113, параграф 7, буква ж) от Регламент (ЕС) № 575/2013: премахване на многократното използване на елементи, които могат да бъдат включени при изчисляването на собствения капитал

Съгласно член 113, параграф 7, буква ж) от Регламент (ЕС) № 575/2013 многократното използване на елементи, които могат да бъдат включени при изчисляването на собствения капитал („многократен ливъридж“), и неподходящото създаване на собствен капитал между членовете на ИЗС трябва да бъдат премахнати. За целите на оценката на изпълнението на това изискване НКО вземат предвид дали:

- а) външният одитор, който отговаря за одита на консолидирания или обобщения финансов отчет, може да потвърди, че тези практики са премахнати;
- б) сделките, извършени от членовете, са довели до неподходящото създаване на собствен капитал на индивидуално, подконсолидирано и консолидирано равнище.

Член 11

Член 113, параграф 7, буква з) от Регламент (ЕС) № 575/2013: широко членство

Когато правят оценка на изпълнението на условието в член 113, параграф 7, буква з) от Регламент (ЕС) № 575/2013, а именно, че ИЗС трябва да се основава на членството на широк кръг от кредитни институции с преобладаващо еднотипен стопански профил, НКО вземат предвид:

- а) дали ИЗС има достатъчно членове (измежду институциите, които евентуално отговарят на критериите за членство), за да покрие мерките за подкрепа, които може да й се наложи да прилага;
- б) бизнес моделите на членовете, техните бизнес стратегии, размер, клиенти, регионален фокус, продукти, структури за финансиране, съществени рискови категории, споразумения за сътрудничество при продажби и споразумения за предоставяне на услуги с други членове на ИЗС и т.н.;
- в) дали различните бизнес профили на членовете позволяват наблюдението и класификацията на рисковите им ситуации, като се използват еднообразно установените системи, с които разполага ИЗС съгласно член 113, параграф 7, буква в) от Регламент (ЕС) № 575/2013;
- г) че секторите на ИЗС често се основават на сътрудничество, т.е. централни институции и други специализирани институции в мрежата на ИЗС предлагат продукти и услуги на други членове на ИЗС. Когато правят оценка на еднотипността на бизнес профилите, НКО следва да отчетат степента, в която стопанската дейност на членовете е свързана с мрежата (продукти и услуги, предоставяни на местни банки, услуги за общи клиенти, дейност на капиталовите пазари и т.н.).

ГЛАВА III

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 12

Действие и изпълнение

1. Настоящите насоки пораждаат действие на датата, на която НКО бъдат уведомени за тях.
2. НКО са длъжни да изпълняват настоящите насоки от 2 декември 2016 г.

Член 13

Адресати

Адресати на настоящите насоки са НКО.

Съставено във Франкфурт на Майн на 4 ноември 2016 година.

За Управителния съвет на ЕЦБ
Председател на ЕЦБ
Mario DRAGHI
